

Financiering van de politiediensten

W. Bruggeman
26 november
2021

Lopende initiatieven

- **Regeerakkoord en beleidsnota's Biza**

- nood aan een hervormd, objectief en transparent financieringsmodel (inclusief bijzondere financiering, zoals verkeersveiligheidsfonds)
Opm.: 2024 als streefdatum is laat
- ondertussen verhogen personeelssterkte (1.600 per jaar): lokale politie en federale politie (gespecialiseerde steun)
- verlichten administratieve taken en evalueren richtlijn solidariteitsmechanisme tussen de zones
- systeem federale dotaties en federale preventiemiddelen moet herzien worden
- optimale grootte politiezones stimuleren via het oprichten van een multidisciplinaire commissie

- **Wetsvoorstel V. Matz: nood aan nieuwe financieringswet**

- **De Staten-Generaal**

De situatie nu

- Foute en verouderde KUL norm
- Verwarring financiering en capaciteit (personeel ....)
- Mozaïk van bronnen van overheidsfinanciering (federaal, gewesten, provincies, gemeenten ....)
- Geen correct beeld van de totale kost van de politie, noch globaal, noch voor alle entiteiten
- Belastingbetalers dragen ongelijk bij, mede in functie van woonplaats, maar krijgt politiezorg in het ganse land (mobiliteit, werk, school, vakantie ...)

Dreigingen

- Inkrimpend overheidsbudget en budget onzekerheid
- Model onder spanning: uiteengroeien federale en lokale politie
- Verminderde duurzaamheid veiligheidplannen en weinig ruimte voor flexibiliteit
Politieplanning volgt onvoldoende maatschappelijke ontwikkelingen
- Soms onverantwoord investeren in technische politiemiddelen (hypes ...) en onderschatten arbeidsintensieve back office belasting
- Community policing onder druk
- Impact internationale ontwikkelingen (vb. Salduz, Europees onderzoeksbevel, PNR ...)
- Organiseren op basis van louter financiële overwegingen
- Onafgewerkt kerntaken debat
- Geen duidelijk beleid inzake insourcing en outsourcing
- Betaalpolitie: redmiddel of valkuil?

Basisprincipes

- Nood aan gelijkwaardige en betaalbare politiezorg
- Basisconcept geïntegreerde politie bewaren en bewaken
  - specifieke verantwoordelijkheden lokale en federale politie vereisen een werkzame financiering van beide componenten
  - niet enkel besparen op federale politie, maar ook niet armoede veralgemenen
- Leren uit de fouten van het verleden
- Streven naar globale aanpak, alle financieringsvormen omvattend
- Streven naar haalbare en verantwoorde verdeelsleutel (duurzaamheid) met mogelijkheid voor eventuele bijsturing (flexibiliteit)

Vervolg principes

- Wie bepaalt, betaalt (vb. Federale opdrachten lokale politie ..)
Wat met gemeenschappen en gewesten?
- Wie betaalt, bepaalt: lokale overheden kunnen/mogen zich niet structureel onttrekken aan federale opdrachten
- Bannen/mildere overdreven onderlinge financieringsmechanismen tussen componenten en entiteiten van de geïntegreerde politie
- Duidelijkheid creëren inzake al dan niet te betalen politie optreden

Bijkomende aandachtspunten

- Streven naar binding financiering en veiligheidsplanning, met minstens inspanningsengagement (zie Hycap)
- Respect principe goede huisvader: waarin investeren, zorgzaam inzetten (attributie) budget en capaciteit, verantwoorde functieverloning, rationaliseren en bestrijden misbruiken (vb. van vergoedingen)
- Optimaal (in-) opschalen en/of onderling samenwerken tussen de zones
- Stimuleren evaluatiecultuur

Noodzakelijk voorafgaande stap

- Globaal beeld van de actuele budgettering van de federale politie en van iedere politiezone, bestaande uit:
  - totaal en deelbudgetten aan de hand van elke budgetlijn
  - budgetaandeel personeel (operationeel en calog), wettelijk en werkelijk
Opm. : VVSG en Union des villes et communes analyseerden al de gegevens ivm de zones
- Wat zijn de 'cost drivers'

Dit maakt het mogelijk om:

- aandeel personeelsbudget in te schatten (85%, 90% ...?)
- verschillen tussen de zones/componenten te identificeren, te analyseren en te beheren
- nadien de impact van het nieuwe model betreffende de financiering te evalueren en indien opportuun bij te sturen

Hoe verder?

- Streven naar een globaal concept en aanpak
- Kiezen tussen twee mogelijkheden:
  - ofwel beperkte benadering: volume en distributie budget
  - ofwel brede benadering : volume, distributie en attributie budget
- Wat met de Gewesten en Gemeenschappen?
Artikel 184 grondwet: alleen federale overheid kan bevoegdheden van politie vastleggen
- Welke politie willen we?
Hoe bepaal je de te leveren politiezorg: op basis van basisfunctionaliteiten of andere formule?
Een politie gebouwd rond functionaliteiten en/of dienstaanbod aan de bevolking (vb.aantijtijd bij interventie, bereikbaarheid wijkpolitie ...)
- Met 'gesloten' ofwel "open' envelope: waarschijnlijk 'gesloten' envelope
- Modern HRM beleid met een geoptimaliseerde functieverloning
Betere verhouding mensen/middelen?
Inclusief politieonderwijs?

Ondertussen, op weg naar een nieuwe financieringswet en -model

- Vastleggen gewenste capaciteit
- Bevorderen schaalvergroting
- Verankeren en respecteren taakverdeleling tussen de federale en de lokale politie (geen grijze zone laten)
- Beperken van onderlinge financieringsmodaliteiten
- Een oordeelkundige functieverloning en beperken vergoedingen
- Bepalen volume en (duurzaam, maar met ruimte voor flexibiliteit) verdeelmechanisme voor de financiering van de federale en de lokale politie (distributie en attributie, met binding budget en veiligheidsbeleid)

De financieringswet

- Ofwel twee fasen: op korte termijn wettelijk kader en nadien uitgewerkte financieringswet
- Ofwel eerst alle voorbereidingen realiseren en dan afsluitende financieringswet

Progressief implementeren

- Geen revolutie maar evolutie
- Met onmiddellijke uitwerking op deficitbeheer
- Met onmiddellijke uitwerking op bijzondere financieringsmodaliteiten en voorrang voor opschalen zones
- En, een groeiformule om de nieuwe basisfinanciering evolutief en over een aantal Jaren gespreid te realiseren

Mogelijk model voor aanpak van dit alles

- Drie assen voorbereiding:
  - Parlement: welke politie willen we?
  - Minister van binnenlandse zaken en van justitie: multidisciplinaire werkgroep en Staten-general
  - Politiediensten en hun overheden: impact interne werking voorbereiden en de overheden adviseren

Elke met een afgeproken en geïntegreerde tijdslijn, rekening houdend met ofwel parallelle of opeenvolgende stappen, en het nemen van onontbeerlijke tussenbeslissingen

- En finaal: het creëren en implementeren van een financieringswet

En tot slot

De federale politieraad is zoals andere instanties uiteraard bereid en klaar om hierbij waar nodig en gewenst te ondersteunen:

- op basis van zijn adviesverlenende functie;
- en in de vorm van evaluaties (jaarlijkse evaluatie van de werking en de organisatie van de federale politie en van de lokale politiediensten)